

မူခင်းဖော်ပြသည့်မှတ်တမ်းလွှာ

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက် / KHRG မှတ်တမ်းလွှာအမှတ် # 20-167-I1

တောအူးခရိုင် မူခင်းဖော်ပြသည့်မှတ်တမ်းလွှာ: ဒေါဖခိုမြို့နယ်တွင်ဖြစ်ပွား
ခဲ့သော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအဓမ္မပြုကျင့်မှု၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ

ဤမူခင်းဖော်ပြသည့်မှတ်တမ်းလွှာတွင် တောအူး (တောင်ငူ) ခရိုင်၊ ဒေါဖခို (သံတောင်ကြီး) မြို့နယ်၊ က---ကျေးရွာအုပ်စု၊ တ---ကျေးရွာတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအဓမ္မပြုကျင့်မှုတစ်ခုကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တစ်ရွာတဲတွင်အတူနေထိုင်သည့် ရွာသားတစ်ဦးမှ အသက်ဂုဏ်အရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ အိမ်ထဲသို့ ညဖက်အချိန်တွင်ခိုးဝင်ကာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအဓမ္မပြုကျင့်မှုကျူးလွန်ခဲ့ပါသည်။ ဤအမှုကို ကျေးရွာလူကြီးများမှစုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး [KNU]ထံသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးရဲတပ်ဖွဲ့[KNPF]မှ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးခဲ့သော်လည်း သက်သေအထောက်အထားခိုင်လုံမှုမရှိသဖြင့် အဆိုပါပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် လွတ်ပေးခဲ့သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအားလွတ်ပေးခြင်းနှင့် သူမ၏အိမ်သို့ပြန်လာမည်ဟူသော လတ်တလောခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ပြန်လည်လက်တုန့်ပြန်မှုနှင့် အခြားသောအကြမ်းဖက်မှုများ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူအတွက်စိုးရိမ်ဖွယ်ရာဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူမှ စိတ်ဒဏ်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးအကြံပေးမှုကိုမှ မရရှိခဲ့ပေ။¹

အပိုင်း ၁ - မူခင်းဖြစ်ပွားသည့်အကြောင်းအရာအပြည့်အစုံ

အခင်းဖြစ်ပွားမှုအမျိုးအစား	လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအဓမ္မပြုကျင့်မှု
အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေ့ရက်	၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်
အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာ (ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်)	တောအူးခရိုင်၊ ဒေါဖခိုမြို့နယ်၊ က---ကျေးရွာအုပ်စု၊ တ---ကျေးရွာ

¹ ဤအစီရင်ခံစာသည် ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တွင်ရရှိသောအကြောင်းအရာ၌ အခြေခံပြုပါသည်။ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ KHRG မှ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးထားသော တောအူးခရိုင်ရှိ ဒေသခံတစ်ဦးမှ ဒေသအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအခြေအနေအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ချိုးဖောက်ခံရသူများ၏ အမည်၊ ဓါတ်ပုံ နှင့် နေရပ်လိပ်စာ အတိအကျအား လုံခြုံရေးအရ တည်းဖြတ်ထားပါသည်။ ကွင်းစကွင်းပိတ်အတွင်း ရေးသားထားသော အချက်အလက်များသည် KHRG မှ ရှင်းပြမှုများအတွက် ထည့်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

စော်ကားခံရသူ(ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခံရသူ)၏ ကိုယ်ရေးအကြောင်းအရာအပြည့်အစုံ	
အမည်	နော်လ---
အသက်	၇၅
ကျား/မ	မ
လူမျိုး	ကရင်
မိသားစုရှိ/မရှိ	မရှိ
ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ	ခရစ်ယာန်
နေရပ် ရွာအမည်	တ---ရွာ

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ကိုယ်ရေးအကြောင်းအရာအပြည့်အစုံ		
အမည်	အလုပ်အကိုင်	နေထိုင်သည့်နေရာ ဒေသ
အမည်မသိ	မသိ	တောအူးခရိုင်၊ ဒေါဖခိုမြို့နယ်၊ က---ကျေးရွာအုပ်စု၊ တ---ရွာ

အဆင့် ၂- သတင်းအချက်အလက်များပြန်လည်စိစစ်ခြင်း

(၁) ဤသတင်းအချက်အလက်မှတ်တမ်းပြုစုပုံတစ်ဆင့်ချင်းကို ရှင်းပြပါ။

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့မှ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံခဲ့ရသူနှင့်တွေ့ဆုံ မေးမြန်းမှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။

(၂) ဤသတင်းကိုပေးသောသူတို့သည် ဤသတင်းအချက်အလက်များမှန်ကန်ကြောင်း မည်သို့ဖော်ပြ လိုပါသနည်း။ ၎င်းတို့တစ်ဦးချင်းစီ၏ ရှင်းပြချက်(များကို) ရေးမှတ်ပေးပါ။

ဤအကြောင်းအရာကို ပြောပြခဲ့သူမှာ ဤမူခင်းအား ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

အဆင့် ၃- အခင်းဖြစ်ပွားပုံ

အခင်းဖြစ်ပွားပုံ အသေးစိတ်ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားဖော်ပြပေးပါ။

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တစ်ရွာတဲတွင်အတူနေထိုင်သည့်ရွာသားတစ်ဦးမှ တောအူးခရိုင်၊ ဒေါဖခိုမြို့နယ်၊ က---ကျေးရွာအုပ်စု၊ တ---ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အသက်၇၅နှစ်အရွယ်ရှိ အမျိုးသမီး တစ်ဦး၏အိမ်တွင်းသို့ သန်းခေါင်ယံအချိန် (၁၂နာရီမှ မနက်၁နာရီကြား) တွင်ခိုးဝင်ကာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဓမ္မပြုကျင့်မှုကျူးလွန်ခဲ့ပါသည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူမှ ပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်မှာ "သူက ကြမ်းပြင်ပေါက်တစ်ပေါက်ကနေတက်လာတာ။ [...] ကျမ သူ့မျက်နှာကိုကြိုးစားကြည့်ခဲ့ပေမဲ့ သူကမပြဘူး။ [မိုးချုပ်နေပြီဖြစ်၍ သူမသည် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးအားရှာမတွေ့ခဲ့ပေ။] ကျမလက်ကိုကိုင်ပြီး ပါးစပ်ကိုသူ့လက်နှိပ်တံလိုက်တယ်။ ကျမသေလုမတတ်ပဲ။ [...] အကူအညီအော်တောင်းခဲ့ပေမဲ့ ကျမပါးစပ်ကိုသူပိတ်ထားတယ်။ သန်းခေါင်ကျော်ခါနီးမို့ လူတွေလည်းအိမ်မောကျကုန်ပြီး။ ဒါကြောင့်၊ ကျမအကျယ်ကြီးအော်ပြီးအကူအညီတောင်းခဲ့မယ်ဆိုရင်တောင် အခြားသူတွေ ကျမအသံကိုကြားလောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။"

နောက်နေ့မနက်၌၊ နော်လ---သည် သူမ၏အိမ်တွင် နေ့စဉ်လွှတ်ရည်နှင့်ကွမ်းလာရောက်စားသောက်နေသည့် အမျိုးသားငယ်တစ်ဦးအား သံသယဝင်ခဲ့သည်။ သူမဤကဲ့သို့ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ "အမှုဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ကျမအိမ်ကို သူမလာတော့ဘူး။ သူပဲဖြစ်မယ်ဆိုတာကိုကျမသိလိုက်တယ်။ ကျမကို'ဖီးဖီး'လို့အမြဲခေါ်တယ်။ အမှုဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ကျမကို ဖီးဖီးလို့လုံးဝမခေါ်ရဲတော့ဘူး။ ကျမအထင်တော့ သူပဲဖြစ်မှာပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လူတွေအများကြီးပြောတာက သူဟာတရားဥပဒေနဲ့မညီတဲ့ ခိုးမှုတွေလိုမျိုးလုပ်ရပ်တွေကို ကျူးလွန်တယ်။"

ပထမဦးဆုံး သူမသည် ဤအမှုအားကျေးရွာရှိ ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးထံသို့ တင်ပြခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးတွင် သူ့အားအမှုကိုရှာဖွေစုံစမ်းပေးမည်ဟု ကတိပြုထားသည့်ကျေးရွာလူကြီးထံသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ ကျေးရွာလူကြီးမှ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူနှစ်ဦးလုံးကို သီးသန့်စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုပြုခဲ့ပြီး၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်များကို အသံဖမ်းစက်ဖြင့်ရယူခဲ့ပါသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမှ နော်လ---အား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဓမ္မကျူးလွန်ခြင်းမပြုခဲ့ကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့သော်လည်း သူမသည် ရွာသူကြီးပေးနားထောင်သော အသံဖမ်းစက်ထဲ၌ရှိသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ထွက်ဆိုချက်များကို နားထောင်ပြီးသည့်နောက် ၎င်း၏အသံကို မှတ်မိသွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဒေသခံခေါင်းဆောင်များမှ ဤအမှုအား အထက်အာဏာပိုင်များထံသို့တင်ပြမည်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာအုပ်စုမှူးအားမေးမြန်းခဲ့သည်။ ၎င်းမှ ပြောပြခဲ့သည်မှာ "ဒီအမှုကို ခင်ဗျား အထက်ကိုတင်မယ်ဆိုရင် ကျုပ်ကိုအကြောင်းကြားပေးပါ။"

ဤအမှုအား ကျေးရွာအုပ်စုမှူးထံသို့လွှဲပြောင်းခဲ့သည်ကိုကြားပြီးနောက် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ဓါးတစ်လက်ဖြင့် ရွာလူကြီးအိမ်ရှေ့သို့ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ [KHRG မှ နေ့စွဲအတိအကျကိုမသိရှိပါ။] ထိုအချိန်တွင် ကျေးရွာလူကြီးနှင့်မိသားစုများသည် အိမ်တွင်မရှိကြပါ။ ဒေသခံရွာသားများမှ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ဝိုင်းရံထားခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ဖခင်ရောက်ရှိလာပြီး ၎င်းတို့၏ နေထိုင်ရာအိမ်သို့ပြန် ခေါ်

သွားခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ကျေးရွာလူကြီးမှ ဇနီးနှင့်ကလေးများကို ၎င်းတို့၏လုံခြုံရေးအတွက် အခြားကျေးရွာသို့ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။

ကျေးရွာလူကြီးလက်ထောက်သည် ရွာလူကြီးမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များနှင့်အစည်းအဝေးကျင်းပခဲ့ပြီး မြန်မာရဲတပ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် KNU အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ ပဒိုဂျက်စန်ထွန်းထံသို့ တင်ပြမည်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့မှ ဤအမှုအား KNU အာဏာပိုင်များထံသို့တင်ပြရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ကြသည်။ ပဒိုဂျက်စန်ထွန်းသည် စက်တင်ဘာလ ၄ရက်နေ့တွင် ကျေးရွာသို့ အမှုစစ်ဆေးမေးမြန်းရန်အတွက် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ကရင်အမျိုးသားရဲတပ်ဖွဲ့ (KNPF) မှ ၂၀၂၀ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဖမ်းဆီးခဲ့ပါသည်။

ယခု ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံခဲ့ရသူသည် တရားမျှတမှုကိုရရှိရန်မျှော်လင့်နေပါသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ဖမ်းဆီးခံထားရပြီးဖြစ်နေသော်လည်း သူမအား ပြန်လည်တုန့်ပြန်မည်ကို အမြဲကြောက်ရွံ့နေရပါသည်။ “အမှုဖြစ်တုန်းက ကျမဆီကိုနောက်တစ်ခါ ထပ်ပြီးလာမယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ အမှုဖြစ်ပြီးနောက်၊ တစ်ယောက်ထဲ အိမ်မှာအိပ်ရတာ လုံခြုံတယ်လို့မခံစားရတော့ဘူး။” သူမသည် စိတ်ဒဏ်ရာနှင့်ပတ်သက်သည့် မည်သည့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးအကြံပေးမှုကိုမှ မရရှိခဲ့ပေ။

နော်လ---သည် ဤအမှုမဖြစ်ပွားခင်အချိန်၌ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအဓမ္မပြုကျင့်မှုအား အတိတ်တွင် ခံစားခဲ့ရဖူးပါသည်။ သူမခင်ပွန်း၏ကျေးရွာတွင်ရှိနေစဉ်အတောအတွင်း တပ်မတော်စစ်ပြေးတစ်ဦးမှ သူမအား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအဓမ္မပြုကျင့်မှုတစ်ကြိမ်ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ [နေ့စွဲအတိအကျကို သူမ မမှတ်မိတော့ပါ။ ထိုတွင် ၁၉၈၆ နှစ်မှ ၁၉၉၇နှစ်အထိ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း KHRG ထံသို့ပြောပြခဲ့သည်။] ဒေသခံပြည်သူစစ်ခေါင်းဆောင်မှ ထိုတပ်မတော်စစ်ပြေးအား ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး သူမအားမျက်နှာတွင်သွေးထွက်သည့်အထိ ရိုက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားမျှတမှုကို ရရှိခဲ့ပုံမပေါ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအပေါ် နောက်ထပ်ဆက်လက်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ရှိမရှိနှင့်ပတ်သက်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူမှာ မသိရှိခဲ့ရပေ။

၂၀၂၀ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့တွင် KHRG သတင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူတစ်ဦးတင်ပြချက်အရ ဒီဇင်ဘာလတွင် ခိုင်လုံသောသက်သေအထောက်အထားမရှိသဖြင့် KNPF မှ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ပြန်လည်လွတ်ပေးခဲ့သည်။ [KHRG မှနေ့စွဲအတိအကျကို မရရှိခဲ့ပေ။] ယခု ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ကျေးရွာတွင် ပြန်ရောက်ရှိနေပြီး ကျူးလွန်ခံရသူအား ပြန်လည်တုန့်ပြန်မည်နှင့်နောက်ထပ်အကြမ်းဖက်မှုများကိုကျူးလွန်မည်ကို စိုးရိမ်မှုဖြစ်စေပါသည်။

အဆင့် ၄- ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံခြင်း

ရွာသားသို့မဟုတ် လူ့အခွင့်အရေးရိုးဖောက်ခံရသူသည် ဤသတင်းကိုအသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုပါသလား။ မည်ကဲ့သို့သောနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ပေးသည်ကိုဖော်ပြပေးပါ။

ဤသတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုရန် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခံရသူမှ KHRG အားခွင့်ပြုထားပါသည်။

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG) အကြောင်း

၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG)သည် မြန်မာပြည် အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် လုပ်ဆောင် လျှက်ရှိသည့် လွတ်လပ်သောလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက် ခံရမှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုနိုင်ရန် ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့မှ ဒေသခံရွာသားများကို လေ့ကျင့်သင် ကြားပေးလျက်ရှိပါသည်။ ဒေသခံရွာသားများမှ ခံစားရသောလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများကို ထင်ဟပ်စေရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ အသံ၊ အတွေ့အကြုံ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများနှင့် အမြင်သဘောထားများ ကိုဖော်ပြပေးသော အစီရင်ခံစာများကို ရေးသားထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ ၏လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုသိရှိလိုပါက ၎င်း၏ဝဘ်ဆိုက် www.khrg.org တွင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာ နိုင်ပါသည်။